Wieści z Gminy
Tomice
nr 1, lato 2021 r.
ISBN 978-83-62010-01-1
Lgota • Radocza • Tomice • Witanowice • Woźniki • Zygodowice

Wikliniarz Woźniki. Historyczny awans do klasy A.
czytaj str. 6

Duży ruch w inwestycjach gminnych

Drogi, wodociągi, oczyszczalnia, biblioteki

Wiele się ostatnio dzieje w inwestycjach gminy Tomice i z udziałem gminy Tomice. Budowane i poprawiane są drogi, postępy odnotowano w sieci wodociągowej, a oczyszczalnia ścieków w Radoczy staje się tematem bardzo aktualnym. Wypiękniały także gminne biblioteki – w Tomicach i Witanowicach – a to ważne, by w każdy możliwy sposób zachęcać mieszkańców do korzystania z oferty kulturalnej. I wreszcie: zapowiada się u nas atrakcyjne lato. Po ciężkim roku, który upłynął pod znakiem wirusa, warto skorzystać z bogatej oferty przygotowanej przez Ośrodek Kultury Gminy Tomice. Udanych wakacji!

Sprzątali strażacy, sprzątali mieszkańcy
czytaj str. 3

Rozmowa z Agnieszką Graboń

Historykom rutyna nie grozi
czytaj str. 8

„Moja wizytówka": Agnieszka Wielińska

Pasja i ciekawość świata
czytaj str. 10

Edukacyjne przystanki autobusowe gotowe

Dolina Karpia atakuje wizualnie

Pod koniec ubiegłego roku zostały zaprezentowane w gminach Brzeźnica i Spytkowice. Z końcem marca pozostałe gminy z Doliny Karpia doczekały się realizacji edukacyjnych przystanków autobusowych. W gminie Tomice zostało oklejonych pięć przystanków zlokalizowanych przy drodze krajowej nr 28 w Tomicach i Radoczy.

Na każdym przystanku znajduje się kolorowa mapa Doliny Karpia z zaznaczonymi najważniejszymi obiektami turystycznymi, w tym podmiotami posiadającymi znak marki lokalnej Dolina Karpia, teksty dotyczące zabytków, przyrody, tradycji naszego regionu, a także lokalnych atrakcji oraz łamigłówki dla najmłodszych, związane z tomicką gminą. Wszystko to zaprojektowane zostało zgodnie z Systemem Identyfikacji Wizualnej Doliny Karpia. Wizualizacje są efektem pracy kreatywnego zespołu z Dom Marki Max von Jastrov.

Można mieć nadzieję, że tak przygotowane przystanki umilać będą czas oczekującym na busa, a nie staną się w krótkim czasie obiektem ataków wandali.

Lokalizacja przystanków:
Gmina Tomice: droga krajowa nr 28 – przystanki:– (ul. Wadowicka) Urząd Gminy Tomice– (ul. Wadowicka) Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tomicach – (ul. Wadowicka) skrzyżowanie z ul. Krakowską w Tomicach– (ul. Jana Pawła II) 2x Zespół Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Radoczy.

Szanowni Mieszkańcy,

Oddajemy w Wasze ręce pierwszy numer naszej gminnej gazety. Na jej stronach będziemy pokazywać nie tylko realizację zadań inwestycyjnych, ale równie opisywać wydarzenia kulturalne i sportowe. Pokażemy także ofertę na spędzenie wolnego czasu. Stałe miejsce znajdą też tutaj informacje poświęcone ochronie środowiska. W gazecie będzie mogli poznać bliżej niektórych Naszych mieszkańców oraz ich pasje.

Miłej lektury.

Witold Grabowski
Wójt Gminy Tomice

Redakcja: Urząd Gminy Tomice, Ośrodek Kultury Gminy Tomice
Zdjęcia: archwium UG i OKGT
Adres do korespondecji:
Urząd Gminy Tomice, ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice
Współpraca: Media Kolorowe

Prace przy budowie sieci wodociągowej zakończone

Zgodnie z planem zrealizowano prace przy budowie sieci wodociągowej o łącznej długości 2567 m na odcinku Tomice – Witanowice. Ich zakończenie planowane jest na koniec kwietnia br. Wartość tej inwestycji wykonywanej przez firmę P.U.S.H. PRO-AQUA AMM Jaskóła Sp.j. ze Staszowa wynosi 1.458.046,08 zł.

Budowa wodociągu rozpoczęła się w Tomicach od włączenia do istniejącego wodociągu w rejonie skrzyżowania ulic Wadowickiej i Krakowskiej i zostanie poprowadzona do stacji uzdatniania wody w Witanowicach. Została ona podzielona na trzy etapy, które prowadzone są równolegle. Roboty budowlane wykonane są częściowo metodą rozkopu, a częściowo metodą bezwykopową – metodą przewiertu sterowanego. Jednym z najtrudniejszych fragmentów będzie przejście rurami pod rzeką Skawą, gdzie na odcinku ok. 380 m zostanie wykonany przewiert.

Nowa inwestycja umożliwi zaopatrzenie w wodę mieszkańców gminy Tomice, podniesie niezawodność funkcjonowania systemu zaopatrzenia w wodę, a przede wszystkim zniweluje występujące niedobory wody, zwłaszcza w okresie letnim. W wyniku realizacji inwestycji z ulepszonego systemu zaopatrzenia w wodę skorzysta 2852 mieszkańców Gminy Tomice. Warto nadmienić, że wprowadzenie alternatywnego zasilania witanowickiej stacji uzdatniania wody czyli tzw. dywersyfikacji źródeł zaopatrzenia mieszkańców w wodę, pozwoli także na rozpoczęcie procesu jej rozbudowy.

Na budowę sieci wodociągowej pozyskana została pomoc finansowa w wysokości 971.643,00 zł. W ramach środków zewnętrznych wybudowanych zostanie 2322 m sieci. Dodatkowy fragment sieci o długości ok. 200 m zostanie wykonany ze środków własnych w obszarze aglomeracji w rejonie torów kolejowych.

Inwestycja realizowana jest w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Unia Europejska

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Sprzątali strażacy, sprzątali mieszkańcy

W trakcie sprzątania

Przełom kwietnia i maja, to zwykle czas wielkich porządków. Wiążą się one z obchodzonym z trakcie równonocy wiosennej Międzynarodowym Dniem Ziemi. Nie inaczej było w tym roku w gminie Tomice. Najpierw, na prośbę Wójta gminy Tomice Witolda Grabowskiego, do akcji ruszyli strażacy. Do nich dołączyła także młodzież z młodzieżowych drużyn pożarniczych. Ta akcja promująca proekologiczne postawy spotkała się z odzewem naszych mieszkańców, który również wsparli działania druhów ochotników.

Podczas kilkudniowej inicjatywy w czterech sołectwach gminy: w Tomicach, w Radoczy, w Witanowicach i w Lgocie, udało się „niestety" zebrać z rowów i zagajników setki worków z zalegającymi śmieciami. Te tony odpadów wprawdzie zniknęło z przestrzeni publicznej, ale problem nie został rozwiązany. Pomimo obowiązywania przepisów ustawy o utrzymaniu porządku i czystości, pomimo dobrze zorganizowanego i funkcjonującego odbioru odpadów sprzed wszystkich nieruchomości, nadal w społeczeństwie funkcjonują osoby, które z niewiadomych przyczyn wolą zaśmiecać miejsca publiczne.

W akcji udział wzięły łącznie 84 osoby, w tym aż 54 członków młodzieżowych drużyn pożarnych. Podobną akcję planują w połowie maja także druhowie z Woźnik.

Akcja sprzątania naszej gminy była kontynuowana w sobotę (8 maja). Dzięki członkom Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Tomickiej oraz właścicielom firmy kajakina-skawie.pl, pasjonaci aktywnego wypoczynku nad wodą wysprzątali brzegi Skawy na odcinku od Wadowic do Woźnik. Kolejne setki kilogramów śmieci zostało przez Gminny Zakład Komunalny w Tomicach wywiezione na wysypisko. Akcję, jak co roku, wsparł Urząd Gminy Tomice.

Pomimo obowiązywania przepisów ustawy o utrzymaniu porządku i czystości, pomimo dobrze zorganizowanego i funkcjonującego odbioru odpadów sprzed wszystkich nieruchomości, nadal w społeczeństwie funkcjonują osoby, które z niewiadomych przyczyn wolą zaśmiecać miejsca publiczne.

Przy ul. Floriańskiej w Tomicach będzie bezpieczniej

Będzie chodnik i miejsca parkingowe

W dniu 21 maja odbyła się nadzwyczajna sesja Rady Gminy Tomice VIII kadencji. W porządku obrad znalazły się tylko trzy projekty uchwał. Radni Rady Gminy Tomice wprowadzili zmiany w uchwale budżetowej na rok 2021 oraz w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2021-2027.

Od wielu lat temat organizacji ruchu przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tomicach przy ul. Floriańskiej był poruszany na różnych spotkaniach. W tym roku doczeka się on realizacji. Najważniejszą uchwałą podjętą na majowej sesji było bowiem udzielenie pomocy rzeczowej Powiatowi Wadowickiemu do kwoty 200.000,00 zł na realizację zadania pn.„Przebudowa drogi powiatowej nr 1766K Tomice – Piekło poprzez budowę chodnika oraz miejsc parkingowych przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tomicach".

Od wielu lat temat organizacji ruchu przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tomicach przy ul. Floriańskiej był poruszany na różnych spotkaniach. W tym roku doczeka się on realizacji.

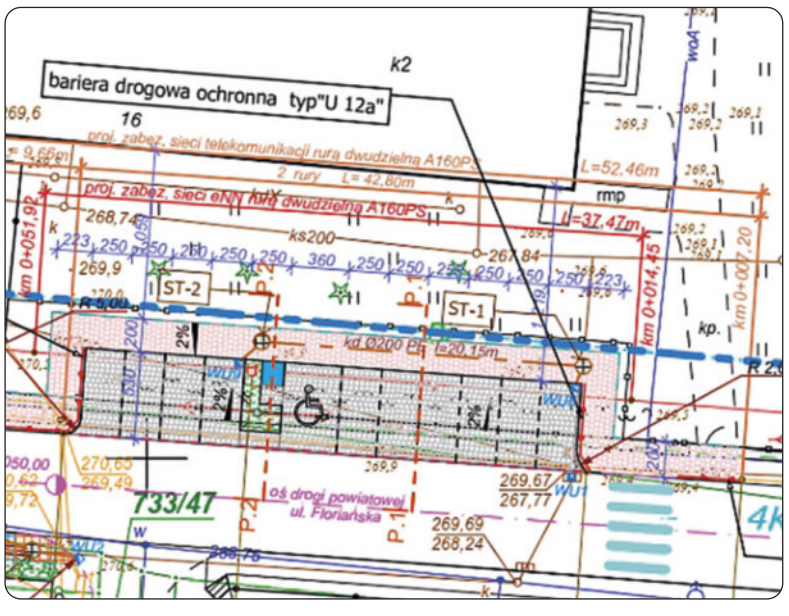

Zadanie związane z przebudową chodnika jest jednym z dwóch, które będzie realizowane przy drogach powiatowych na terenie gminy Tomice w bieżącym roku (drugim z nich jest budowa chodnika w Radoczy w stronę cmentarza). Na realizację inwestycji, której kosztorysowa wartość wynosi 270.000,00 zł, gmina Tomice rozpisała już przetarg. Powierzenie realizacji zadania przez Starostwo Powiatowe Tomicom wynikało z faktu, że pełna dokumentacja projektowa została wykonana kilka lat temu właśnie przez gminę. Remont przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tomicach pozwoli na powstanie kilkunastu miejsc parkingowych, w tym jednego dla niepełnosprawnych oraz bezkolizyjnego chodnika dla pieszych. To wpłynie na wzrost bezpieczeństwa użytkowników tej drogi powiatowej, gdyż do tej pory okolice szkoły przy ul. Floriańskiej były często blokowane przez samochody parkujące przy chodniku, co przyczyniało się do wielu niebezpiecznych zdarzeń drogowych.

Wakacyjna oferta dla aktywnych

(Roz)poznaj gminę Tomice

Ośrodek Kultury Gminy Tomice proponuje zabawę polegającą na zwiedzaniu ważnych obiektów i ciekawych miejsc w gminie Tomice. Przez dziesięć sobót - od 26 czerwca do 28 sierpnia - na stronie www.kultura.tomice.pl i profilu FB Ośrodek Kultury Gminy Tomice o godzinie 12.00 pojawiać się będą opisy lokalizacji.

Chętni do udziału w wakacyjnej zabawie, w której można wygrać trzy smartwatche, muszą odgadnąć gdzie znajduje się miejsce, dotrzeć do niego i zrobić selfie, a następnie wysłać je mailem do Ośrodka. Autorzy zdjęć będą zdobywać punkty na podstawie kolejności przesyłania fotografii. Po dziesięciu seriach trzech uczestników z największą liczbą punktów zdobędzie nagrody.

Konsultacje, poradnictwo, zajęcia specjalistyczne

Ruszyła praca placówek wsparcia dziennego w Gminie Tomice

Gmina Tomice/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomicach realizuje projekt dofinansowany z Funduszy Europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020 pod nazwą „Razem możemy więcej – utworzenie trzech placówek opiekuńczo-specjalistycznych w Gminie Tomice".

W ramach projektu od 16 lutego 2021 r. rozpoczęły działalność trzy placówki wsparcia dziennego:

1. Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego w Tomicach – ul. Floriańska 16
2. Placówka Opiekuńcza w Tomicach – ul. Dworska 9a
3. Placówka opiekuńczo-specjalistyczna w Woźniakach – ul. Wadowicka 133.

Placówki pracują od poniedziałku do piątku w godzinach od 14.00 do 18.00. W pierwszym tygodniu z zajęć skorzystało 13 dzieci w Tomicach i 15 dzieci w Woźnikach. Wykwalifikowani wychowawcy pomagają w rozwiązywaniu zadań domowych, pokazują jak ciekawie spędzić wolny czas, angażują dzieci w konkursy plastyczne, pomagają w nauce, wspierają w rozwoju talentów. Wspólnie z dziećmi zostały ustalone zasady panujące w placówkach, a tematyczne dni poszerzają wiedzę najmłodszych o świecie i pobudzają wyobraźnię.

Od 8 marca 2021r. ruszyły konsultacje ze specjalistami w Placówkach Wsparcia Dziennego w Gminie Tomice. W ramach projektu „Razem możemy więcej – utworzenie trzech placówek opiekuńczo-specjalistycznych w Gminie Tomice" powstała Specjalistyczna Placówka Wsparcia Dziennego w Tomicach – ul. Floriańska 16, gdzie odbywają się indywidualne konsultacje logopedyczne oraz terapia psychologiczna dla dzieci i ich rodziców. Gabinet pracy indywidualnej jest czynny 5 dni w tygodniu w godzinach od 14.00 do 18.00 (logopeda – od poniedziałku do czwartku oraz psycholog – w piątki). Konsultacje specjalistyczne są bezpłatne.

W Placówce Opiekuńczej w Tomicach – ul. Dworska 9a oraz w Placówce opiekuńczo-specjalistycznej w Woźniakach – ul. Wadowicka 133 rozpoczęli pracę trenerzy i nauczyciele specjaliści.

Prowadzone są zajęcia między innymi z:

– języka angielskiego
– matematyki i nauk technicznych
– grupowe zajęcia logopedyczne
– grupowe poradnictwo psychologiczne
– poradnictwo pedagogiczne
– zajęcia korekcyjno-kompensacyjne

Dodatkowo dzieci mają możliwość rozwijania zakresu umiejętności uczenia się, kształcenia kompetencji społecznych i obywatelskich, kształcenia świadomości i ekspresji kulturalnej.

Dotychczas z konsultacji i wsparcia specjalistycznego w Placówkach Wsparcia Dziennego w Gminie Tomice skorzystało 47 dzieci oraz 33 rodziców. We wszystkich trzech placówkach zagościł uśmiech dzieci, mimo panującej pandemii.

Więcej informacji o projekcie można uzyskać w GOPS Tomice oraz w placówkach oświatowych. Kontakt telefoniczny: 33 823 26 47.
Biuro czynne jest w godzinach: poniedziałek: 7:00 – 16:00; wtorek-czwartek: 7:00 – 15:00; piątek: 7:00 – 14.00

Nadal można wziąć udział w rekrutacji do zajęć w placówkach. Dokumenty rekrutacyjne można pobrać z strony internetowej Urzędu Gminy Tomice www.tomice.pl, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomicach www.gops.tomice.pl oraz osobiście w Biurze projektu, które znajduje się w budynku GOPS w Tomicach, ul. Wadowicka 49. Formularze zgłoszeniowe należy składać w ww. instytucjach lub we wszystkich placówkach oświatowych na terenie gminy.

Jadwiga Kwarciak, kierownik GOPS Tomice
Działalność naszych placówek cieszy się dużym zainteresowaniem, mimo trudnych warunków związanych z pandemią. Wysoka frekwencja świadczy o tym, że istnieje silna potrzeba wspierania rodzin w obszarze rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych. Nasze działania dają możliwość podtrzymywania i rozwijania relacji społecznych, które skutecznie zapobiegają wykluczeniu społecznemu, zwłaszcza dzieci, które są całkowicie zależne od osób dorosłych. Mam nadzieję, że nasze starania dają zielone światło na powrót do „normalności" i wsparcie w tym trudnym czasie.

Fundusze Europejskie Program Regionalny | Rzeczpospolita Polska | MAŁOPOLSKA | Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Promesa wręczona

Rozbudowa oczyszczalni w Radoczy

W czwartek 29 kwietnia w Dworze w Stryszowie odbyła się uroczystość wręczenia promes w ramach realizowanych rządowych projektów.

Z rąk posłów na Sejm RP Filipa Kaczyńskiego i Krzysztofa Kozika oraz Wojewody Małopolskiego Łukasza Kmity promesę dla naszej gminy odebrał Wójt Gminy Tomice Witold Grabowski. Nasza gmina otrzymała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na realizację dokumentacji projektowej rozbudowy gminnej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w miejscowości Radocza.

Rozbudowa oczyszczalni umożliwi zwiększenie przepustowości obiektu z 300 do 600 m^3/dobę. Projekt oczyszczalni ma uwzględniać możliwość oczyszczania ścieków z miejscowości Witanowice i Woźniki oraz osadów z oczyszczalni przydomowych znajdujących się na terenie Gminy Tomice. Szacunkowa wartość realizowanej inwestycji stanowić będzie około 5 mln złotych.

Wysokość dofinansowania do wykonania dokumentacji projektowej inwestycji wynosi 300.000,00 zł.

Wójt Witold Grabowski z promesą

W bliskich planach kolejne inwestycje w tym rejonie

Rzyczki przestały straszyć dziurami

W połowie lutego br. Wójt gminy Tomice Witold Grabowski podpisał umowę z Przedsiębiorstwem Budowlano-Drogowo-Mostowym „DROG-BUD" ze Spytkowic na modernizację drogi gminnej ul. Rzyczki w Tomicach.

Odnowiona droga

Umowa przewidywała całkowitą przebudowę 1355 m ul. Rzyczki polegającą na modernizacji poboczy tj. ścięcie poboczy, uzupełnienie frezem asfaltowym, powierzchniowe utrwalenie nawierzchni emulsją asfaltową oraz modernizację jezdni tj. mechaniczne sfrezowanie nawierzchni asfaltowej, wykonanie podbudowy i nawierzchni z mieszanek mineralno-asfaltowych.

Całość prac została oszacowana na kwotę 549.009,53 zł, z czego aż 500.000,00 zł Gmina pozyskała ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – programu bezzwrotnego wsparcia dla samorządów, których przychody zostały uszczuplone przez pandemię, zasilanego finansowo z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Na początku czerwca oddana do użytku ulica Rzyczki cieszy przede wszystkim mieszkańców, którzy od dawna oczekiwali na ten remont.

Z pewnością nie będzie to ostatnia inwestycja na tej drodze. Wprawdzie procedury trwały bardzo długo i były problemy z potencjalnymi wykonawcami, ale w końcu się udało. 1 marca br. podpisana została umowa na projekt całkowitej przebudowy ul. Rzyczki w Tomicach oraz ul. Wojska Polskiego w Wadowicach. Umowa przewiduje sporządzenie kompletnej dokumentacji projektowej rozbudowy dróg łączących drogę krajową DK28 i drogę powiatową ul. Patria.

Ten blisko dwukilometrowy odcinek od dawna wymagał gruntownej modernizacji. Z uwagi na fakt, że jest to droga na granicy Tomic i Wadowic, władze obu gmin postanowiły współdziałać w zakresie realizacji i rozliczenia finansowego przy wykonaniu dokumentacji projektowej. Na ten cel gmina Tomice zabezpieczyła środki w wysokości 185.776,00 zł, a gmina Wadowice – 49.723,00 zł.

W ramach podpisanej umowy wykonawca ma zaprojektować m.in. na ul. Rzyczki nową drogę z poszerzoną jezdnią oraz ciągiem pieszo-rowerowym.

Opracowanie kompletnej dokumentacji ma potrwać do końca 2022 roku. Tym samym od 2023 roku rozpoczną się starania o pozyskanie środków z funduszy zewnętrznych na realizację tej inwestycji.

– To dobra wiadomość dla mieszkańców, przede wszystkim tej ulicy. Cieszy też dobra współpraca z gminą Wadowice. Mając jednak na uwadze ostatnie remonty przejazdów kolejowych, które spowodowały znaczny wzrost ilości samochodów przejeżdżających przez tzw. Rzyczki, katastrofalny stan drogi oraz uwagi naszych mieszkańców, postanowiliśmy nie czekać i położyć nową nawierzchnię na odcinku 1,3 km – poinformował Wójt Gminy Tomice Witold Grabowski. – Wykonując teraz remont mieliśmy na uwadze fakt, że jest to ważna droga dla naszych mieszkańców, nie mogliśmy więc czekać, aż pozyskamy środki zewnętrzne, bo to może potrwać kilka lat.

Całość prac została oszacowana na kwotę 549.009,53 zł, z czego aż 500.000,00 zł Gmina pozyskała ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.

Trwa wymiana dowodów osobistych

Jeszcze nie wymieniłeś? Zgłoś się!

Dziesięć lat temu na terenie naszej gminy pojawiły się tabliczki z nazwami ulic. Ta rewolucyjna zmiana spowodowała m.in. konieczność wymiany dowodów osobistych. W bieżącym roku upływa termin ważności dowodów osobistych wydanych w 2011 roku. W związku z powyższym prosimy mieszkańców, którym upływa termin ważności dowodu o zgłaszanie się do tutejszego urzędu w celu złożenia wniosku o wydanie nowego dokumentu. W ciągu najbliższych trzech miesięcy wymianie będzie podlegać jeszcze ponad 500 dowodów osobistych.

Co ważne, nie ma konieczności wcześniejszego przygotowywania wniosku, ponieważ gotowy wypełniony wniosek drukowany jest z systemu przez pracownika w Urzędzie Gminy Tomice, w momencie ubiegania się o wydanie dowodu osobistego. Istotne jest tylko, aby fotografia wykonana była nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku. Wnioski o wydanie dowodu osobistego realizowane są bezpłatnie. Do końca lipca br. można składać wnioski elektronicznie.

Dowody osobiste, które stracą ważność nie będą uprawniały do posługiwania się nimi, zostaną automatycznie (z urzędu) unieważnione przez informatyczny System Wydawania Dowodów Osobistych z upływem 10 lat od ich wyprodukowania. Warto też przypomnieć, że osoby, które nie dokonały wymiany dowodu osobistego z powodu wprowadzenia na terenie Gminy administracyjnej zmiany nazwy ulicy, posługują się dowodami osobistymi, które zostały unieważnione w systemie w 2011 roku.

Dowody osobiste, które stracą ważność nie będą uprawniały do posługiwania się nimi, zostaną automatycznie (z urzędu) unieważnione przez informatyczny System Wydawania Dowodów Osobistych z upływem 10 lat od ich wyprodukowania.

WAŻNE!!! Wymiany dowodu osobistego można dokonać w dowolnym urzędzie, niezależnie od adresu zameldowania.

Jednocześnie Urząd Gminy Tomice przypomina, że Rząd przyjął projekt zmian w ustawie dotyczącej dowodów osobistych (zmiana: odciski palców i podpis posiadacza). Nowe rozwiązania mają wejść w życie 2 sierpnia 2021 r. i po tej dacie możliwość składania wniosku o wydanie dowodu osobistego drogą elektroniczną pozostanie wyłącznie w przypadku dokumentu dla osób do 12. roku życia, od których nie będą pobierane odciski palców.

Przepisy na dwa sposoby od „Wiosek Naszych Marzeń"

Poznaj tradycje kulinarne regionu

Stowarzyszenie Wioski Naszych Marzeń działa na terenie gminy Tomice i Doliny Karpia od 2016 roku. Główne działania Stowarzyszenia (zgodnie z zapisami statutu) skupiają się na działalności opiekuńczej, edukacyjnej, kulturalnej, wspieraniu inicjatyw lokalnych, a także prowadzeniu wśród kobiet wiejskich działalności społeczno-wychowawczej i oświatowo-kulturalnej. W celu realizacji powyższych aktywności Stowarzyszenie skutecznie pozyskuje od początku istnienia środki zewnętrzne.

Po organizacji dwóch cyklów warsztatów kulinarnych, podczas których mieszkanki obszaru Doliny Karpia uczyły się m.in. przygotowania potraw bazujących na karpiu oraz zagłębiły się w tajniki wykorzystania w kuchni przeróżnych, często egzotycznych ziół, przyszedł czas na podzielenie się swoją wiedzą.

Dzięki dotacjom ze Stowarzyszenia Dolina Karpia udało wydać się publikacje promujące dziedzictwo kulturowe, historyczne, przyrodnicze i produkty lokalne Doliny Karpia.

Pierwsza z nich to książka prezentująca charakterystyczne dla tego obszaru przepisy przekazywane z pokolenia na pokolenie, zapisywane często z zeszytach przez babcie i mamy obecnych członkiń „Wiosek Naszych Marzeń". Cechą wyróżniającą tę publikację jest forma w jakiej została przygotowana. Mieszkańcy oraz turyści otrzymali do rąk segregator z 42 przepisami, który można uzupełniać o kolejne pozyskane przepisy. Książki-segragatory „Z zeszytów mojej babci" można otrzymać na imprezach okolicznościowych w gminie Tomice oraz w siedzibie Stowarzyszenia.

Drugie wydawnictwo to propozycja dla osób, które są obeznane z internetem. Stowarzyszenie przygotowało bowiem stronę internetową www.kulinaria.tomice.pl prezentującą „WIRTUALNE KULINARIA", czyli przepisy z Doliny Karpia. Ta ciekawa formuła ma przyciągnąć osoby, które w atrakcyjny sposób chcą zapoznać się z tradycjami kulinarnymi.

Mieszkańcy oraz turyści otrzymali do rąk segregator z 42 przepisami, który można uzupełniać o kolejne pozyskane przepisy.

Oba zadania zrealizowano w ramach projektów grantowych.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: „Europa inwestująca w obszary wiejskie". Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania: „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność", objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w ramach projektu grantowego: „Wydanie publikacji promujących dziedzictwo kulturowe, historyczne, przyrodnicze i produkty lokalne Doliny Karpia".Publikacja opracowana przez: Stowarzyszenie Wioski Naszych Marzeń.

Wikliniarz Woźniki. Historyczny awans do klasy A.

Ofensywny styl i siła mentalną receptą na sukces

Wikliniarz Woźniki awansował do klasy A w imponującym stylu. Dominował kulturą gry, przygotowaniem fizycznym, taktycznym i z każdym meczem budował przewagę nad rywalami. Ostatecznie dopiął swego kilka kolejek przed końcem sezonu.

Apetyty na klasę A były w Woźnikach już w poprzedniej batalii, jednak jak się okazało zespół nie był jeszcze wtedy gotowy na skuteczną walkę.

Nieudana próba nie zniechęciła zawodników, trenera i prezesa. Ponownie podjęto duży trud, zespół scalił się jeszcze bardziej, do tego doszły skuteczne działania zarządu z prezesem **Antonim Adamczykiem** na czele i teraz w Wikliniarzu, który przez wiele lat nie „wychylał głowy" z klasy C, cieszą się z historycznego sukcesu.

Wielkie słowa uznania należą się trenerowi **Jackowi Nowakowi**, który pracuje w klubie z Woźnik pięć rund.

– Po moim przyjściu wiosną 2018 roku zaczęliśmy pracę od podstaw, wtedy ratowaliśmy się przed spadkiem do klasy C. Od razu po przyjściu do Wikliniarza złapałem odpowiedni kontakt z drużyną. Chłopaki ufają mi w kwestiach szkoleniowych, ja staram się ich budować, nie dołować. Sam również mogłem grać, ale oddałem plac, żeby nie zabierać nikomu miejsca. Każdy kto trenuje, liczy na występy. Zawodnicy stanęli na wysokości zadania – przez cały okres naszej dotychczasowej współpracy dali od siebie tyle, ile mogli.

Trener Nowak zaczynał swoją przygodę z piłką w LKS Głębowice, grał także Pogórzu Gierałtowice, Strumieniu Polanka Wielka i Brzezinie Osiek.

– W Woźnikach pojawiłem się po zakończeniu pracy trenerskiej w Orle Wieprz – przypomina. *– Jeden z piłkarzy Wikliniarza podjął temat mojego angażu w Woźnikach. Szybko dogadałem się z prezesem Antonim Adamczykiem. Ujął mnie normalnością, sposobem myślenia.*

Wikliniarz Woźniki przeszedł transformację nie tylko organizacyjną, ale również taktyczną.

– Lubię ofensywną piłkę – mówi trener. – Na początku próbowaliśmy grać w systemie 3-4-3, nie funkcjonowało to jednak na tyle zadowalająco, żeby przy nim pozostać i biorąc pod uwagę umiejętności zawodników, którymi dysponuję, wdrożyłem grę w układzie 3-5-2. Nie jest on łatwy, ale ciągle go „szlifujemy".

Na świetny rezultat Wikliniarza złożyło się zatem wiele czynników, ale co ciekawe, szkoleniowiec wskazuje przede wszystkim cechy wolicjonalne.

– Wszyscy byli bardzo głodni sukcesu – tłumaczy. *– Naszym atutem jest siła mentalna, sportowe zacięcie i dążenie do wyznaczonego celu.*

W trakcie sezonu wiele było meczów trudniejszych i łatwiejszych. Trener wskazuje dwa, które utkwiły mu w pamięci.

– Najtrudniejszy mecz zagraliśmy jesienią w Grodzisku z tamtejszym Grodem – wspomina. – Długo utrzymywał się wynik 0:0, ale w końcówce wygraliśmy i to dało zawodnikom dużo wiary i przekonania. Z kolei wyjazdowy mecz z rezerwami Halniaka Targanice, również z pierwszej rundy, był tym, w którym moi piłkarze zaprezentowali optimum swoich możliwości. To było nasze najlepsze spotkanie w sezonie.

Historyczny debiut w klasie A już niebawem, a „Wikliniarze" chcą dobrze przygotować się do sezonu i nie myśleć tylko o utrzymaniu.

– Piłkarze będą mieć chwilę oddechu, ale potrwa to niedługo – zapowiada Jacek Nowak. – Już w lipcu czeka nas poważna praca przed startem nowego sezonu. Będziemy się chcieć wzmocnić dwoma graczami – pomocnikiem i obrońcą. Chciałbym dysponować wyrównaną 16-osobową kadrą. Naszym celem będzie miejsce w środku tabeli. Zajęcie szóstego miejsca w klasie A byłoby satysfakcjonującym wynikiem.

Paweł Kręcioch

Przy wsparciu artystki

Budynek Biblioteki Publicznej w nowej „szacie”

Budynek Biblioteki Publicznej w Tomicach przyciąga czytelników nie tylko bogatym księgozbiorem, ale od kilku tygodni także odnowioną elewacją, efektownymi malunkami i wyraźnymi napisami oznaczającymi obiekt.

Po odświeżeniu i wymalowaniu ścian, do pracy przystąpiła artystka Agnieszka Sienkiewicz, która na murze pomiędzy oknami odwzorowała grzbiety książek, opisując na nich gatunki literackie. Dodatkowo na elewacji pojawiły się obrazki nawiązujące do czytelnictwa.

Dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe Gminy Tomice i Miasta Trstena

Album, puzzle, pocztówki

Beneficjent mikroprojektu „Dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe Gminy Tomice i Miasta Trstena” Ośrodek Kultury Gminy Tomice i partner słowacka Trstena zrealizują wiele ciekawych zadań.

Zostaną wydane materiały promujące dziedzictwo przyrodnicze i kulturowe gminy Tomice i Miasta Trstena. Powstanie album fotograficzny prezentujący to co najcenniejsze i najwartościowsze w gminie Tomice i Trstenie – dziedzictwo przyrody (m.in. obszar NATURA 2000 w gminie Tomice) oraz dziedzictwo kultury (m.in. zabytkowe kapliczki, kościoły)”. Mikroprojekt uwzględnia także druk pocztówek promujących miejscowości z gminy Tomice i miasta partnerskiego.

Projekt obejmuje również aktywizację najmłodszych poprzez wydanie kart memory, prezentujących ptaki tomickich stawów i dziedzictwo kulturowe gminy Tomice oraz puzzli z przyrodniczą fotografią. W planach jest organizacja plenerowej wystawy fotograficznej z wernisażem i konkursu plastycznego dla lokalnej społeczności.

Mikroprojekt jest kierowany do mieszkańców z obszaru wnioskodawcy – gminy Tomice i miasta Trstena, a także turystów.

Bookcrossing w Radoczy

Po książkę do szafy...

W dniu Ogólnopolskiego Święta Wolnych Książek (15 czerwca) Biblioteka Publiczna w Tomicach uruchomiła pierwszą w gminie szafę bookcrossingową. Została umiejscowiona na placu rekreacyjnym w Radoczy.

Nowa inicjatywa pozwala na korzystanie z książek bez konieczności rejestrowania się w bibliotece, posiadania kart czytelniczych. Zasoby szafy mogą uzupełniać czytelnicy, dodając ciekawe, przeczytane już lektury. Nie jest to warunek konieczny pozwalający korzystać z szafy, ale pomoże w rozbudowaniu zbioru. Po „wypożyczeniu” książki czytelnik oddaje ją do szafy i wybiera kolejną.

Należy pamiętać, że jeśli zamierzamy wzbogacić szafę i „nakręcić” bookcrosingowy ruch, warto dodać książkę, którą sami chętnie byśmy przeczytali.

Siedziba filii bibliotecznej w Witanowicach

Nowa i przestronna

Z początkiem roku nastąpiło otwarcie nowej biblioteki w Witanowicach. Filia przeniosła się do nowego przestronnego pomieszczenia w centrum wioski.

W wydarzeniu uczestniczyli wójt gminy Tomice Witold Grabowski, dyrektor Ośrodka Kultury Gminy Tomice Aneta Homel, sołtys Witanowic Jan Kwarciak, radni z Witanowic: Zbigniew Kwarciak, Bartłomiej Moskała i Zbigniew Kwaśny, radny z Lgoty Szymon Putek oraz pracownice bibliotek i OKGT. Spotkanie z gośćmi miało charakter informacyjny. Ze względu na pandemię zrezygnowano z uroczystej oprawy.

Otwarcie placówki poprzedziła intensywna, dwumiesięczna praca z księgozbiorem, przewiezieniem książek, ułożeniem, a także rozplanowaniem układu regałów w pomieszczeniu, jego remontem i przystosowaniem do czytelniczych potrzeb. Zainstalowano także sprzęt komputerowy.

Dokonano zakupu nowych mebli, krzeseł, szafek, odnowiono i pomalowano stoliki, część ściany pokrywa efektowna tapeta, idealnie uzupełniająca wystrój. Na ścianach i drzwiach pojawiły się czytelnicze sentencje. Kolorami pokrył się mur okalający wejście do biblioteki.

Biblioteka zapewnia prawie 9 tysięcy woluminów oraz audiobooki.

Chętni mogą wypożyczać książki trzy dni w tygodniu: poniedziałek (w godzinach od 12:00 do 17:00), środa (w godzinach od 9:00 do 16:30), piątek (w godzinach od 12:00 do 17:00).

Szkolenie dla młodych dziennikarzy

W poszukiwaniu wiarygodnych źródeł

Ośrodek Kultury Gminy Tomice wziął udział w programie „Sieć na kulturę”, przeprowadzając online warsztaty dziennikarskie dla dzieci i młodzieży.

31-godzinny kurs rozłożony na jedenaście cotygodniowych spotkań ukończyło 9 osób: Antonia Wołek, Zofia Placek, Sandra Żmuda, Michał Matuszyk, Julia Graboń, Wiktoria Nocula, Maja Ściera, Daria Kurnik i Aleksandra Dębska. Podczas warsztatów prowadzonych przez dziennikarza Pawła Kręciocha poruszono wiele tematów, podzielonych na moduły: metody sprawdzania i wyszukiwania wiarygodnych źródeł informacji, narzędzia do publikacji blogów, platformy youtube i vimeo, portale społecznościowe, warsztat fotografa i vlogera, tworzenie planów filmowych, bezpieczeństwo budowania wizerunku online, radzenie sobie z negatywnymi zachowaniami w internecie, szukanie pomocy w razie zagrożenia, prawo autorskie, licencje i wiele innych.

Podczas intensywnego szkolenia uczestnicy wprawiali się również w pisaniu tekstów. Każda z osób biorących w nim udział otrzymała smartwatcha. Ośrodek Kultury biorąc udział w programie wzbogacił się o sprzęt komputerowy.

Rozmowa z Agnieszką Graboń

Historykom rutyna nie grozi

– Paweł Kręcioch: Skąd zainteresowania historią? Kiedy się narodziły?

– Agnieszka Graboń: Myślę, że duży wpływ na ukształtowanie takich zainteresowań mieli moi dziadkowie – Józefa i Andrzej Pytlowscy, z którymi spędzałam w dzieciństwie wiele czasu. Oboje potrafili snuć ciekawe opowieści o czasach wojny, o swoich rodzinach i to bardzo mnie inspirowało. Natomiast jeśli chodzi o edukację szkolną, to na pewno był to kontakt w kl. IV SP z panem Józefem Bodzentą, wspaniałym historykiem, który tym kiełkującym u mnie zainteresowaniom, nadał bardziej usystematyzowany kształt. Kiedy w VIII klasie zostałam laureatką olimpiady historycznej, wiedziałam że historia już ze mną „zostanie". W 1999 roku zaczęłam pracować w tworzącym się gimnazjum w Tomicach, każdy kolejny dzień tej pracy przynosił mi dużo radości, satysfakcji i przekonanie, że chyba to jest to właściwe miejsce, w którym chcę być.

– Uczyła Pani w szkole podstawowej, gimnazjum, uczy w liceum ogólnokształcącym w Wadowicach, które też Panią kształtowało. Czy osoba wywodząca się z „Gimpla" poczytuje sobie pracę w tej szkole jako swego rodzaju nobilitację?

– Tak. Po 21 latach pracy moje doświadczenia są dość bogate, miałam do czynienia z dziećmi ze szkoły podstawowej, młodzieżą gimnazjalną, uczniami Zespołu Szkół Budowlanych w Oświęcimiu, a teraz rzeczywiście – już niemal od roku – z licealistami z wadowickiego „Gimpla". Niedawno udzieliłam wywiadu Zosi Placek, mieszkance naszej gminy i dobrze rokującej młodej dziennikarce, który ukazał się w „Peryskopie" i mówiłam w nim, że powrót do liceum był dużym przeżyciem, wyzwaniem, ale i towarzyszyła mu radość, ponieważ czasy mojej edukacji w LO wspominam z sentymentem.

– Wiem, że nauczanie w szkole jest dla Pani wielką przyjemnością. Co jako młodemu jeszcze, ale mającemu już bagaż doświadczeń, nauczycielowi sprawia w pracy największą radość?

– Przeświadczenie, że każdy dzień w szkole jest inny, niesie nowe doświadczenia, nie pozwala wpaść w rutynę. Kontakt z młodymi ludźmi powoduje, że ta aura pewnej beztroski, humoru i czasem też jeszcze swoistego zachwytu światem, który nie zdążył rozczarować, udziela się także i nauczycielowi.

– Dla nauczyciela jest problemem nadążanie za zmianą trendów? Czy elastyczność w działaniu powinna być immanentną częścią warsztatu?

– Nauczyciel musi być elastyczny. To dla mnie nie ulega żadnej wątpliwości. Musi się ciągle uczyć i nie mam tu na myśli jedynie merytorycznej strony nauczanego przedmiotu.

– Napisała Pani książkę „Od parafialnej do podstawowej – historia szkoły w Radoczy w latach 1598-1989". To bardzo ciekawa i cenna pozycja, pozwalająca zrozumieć proces kształtowania się szkolnictwa w kontekście historycznym. Jak wspomina Pani pracę nad książką?

– Pomysł zrodził się kilka lat temu, z prostego powodu – historia Radoczy jest słabo zbadana, kwestie oświatowe także. A przecież Radocza ma olbrzymie tradycje tego typu – i nie mówię tylko o szkole powszechnej, ale i działającej w okresie międzywojennym Szkole Koszykarskiej, czy wreszcie Zespole Szkół Rolniczych. Tak więc zamysł istniał, ale działania ruszyły rok temu w okresie pandemii. Miałam wtedy nieco więcej czasu i zaczęłam kwerendę w naszych lokalnych archiwach, tj. w szkole podstawowej i dzięki uprzejmości księdza proboszcza Janusza Sołtysa, także w zasobach parafii.

Agnieszka Graboń (pierwsza z prawej) ze swoimi podopiecznymi

Na pewno trudno pisać historię „małej szkoły w małej wsi", ponieważ źródła są często rozproszone i fragmentaryczne.

– Szukanie materiałów o małej wiosce to duże wyzwanie, czy dla wprawnego historyka nie stanowi to problemu?

– Na pewno trudno pisać historię „małej szkoły w małej wsi", ponieważ źródła są często rozproszone i fragmentaryczne. Z drugiej zaś strony jest bardzo duża satysfakcja, gdy po przejrzeniu wielu jednostek archiwalnych, trafia się wreszcie na wzmiankę w interesującej nas kwestii. Źródłem o znaczeniu fundamentalnym jest Kronika Szkoły zachowana w zbiorach Archiwum Narodowego w Krakowie, datowana na lata 1885– 1951. Sięgałam także po dokumenty zgromadzone w Oddziale Archiwum Państwowego w Bielsku – Białej oraz Archiwum PAU i PAN w Krakowie.

– Dużo czasu zajęło pisanie książki?

– Niespełna rok, w tym momencie publikacja jest niemal gotowa, choć pojawił się także pomysł podsunięty przez pana Józefa Łasaka, aby sporządzić aneks zawierający spis absolwentów i nad nim aktualnie pracuję. Jeżeli chodzi o fundusze na sfinansowanie wydania pracy drukiem, pomoc w pozyskiwaniu środków obiecała pani dyrektor Szkoły Podstawowej im. Żwirki i Wigury Anna Adamik. Mam wielką nadzieję, ze ten plan się powiedzie.

– Jakie są najciekawsze informacje, które zdobyła Pani zgłębiając historię szkoły w Radoczy?

– Dla mnie była to informacja o krótkiej wizycie w Radoczy w 1929 roku prezydenta Ignacego Mościckiego. Nigdy wcześniej o tym wydarzeniu nie słyszałam, ani też nie spotkałam się w literaturze regionalnej z żadną wzmianką na ten temat. Natomiast w zakresie już typowo szkolnym bardzo interesujący jest okres międzywojenny, kiedy dostrzegalne jest coraz szersze zaangażowanie społeczności Radoczy w proces rozwoju szkoły, widać wielką dbałość o doposażanie w pomoce naukowe, remontowanie budynku, gromadzenie

książek do szkolnej biblioteczki. Szkoła staje się centrum życia kulturalnego wsi, to tu odbywają się uroczystości o profilu patriotycznym, religijnym czy wreszcie rozrywkowym, jak Majówki czy Jasełka.

– Zdobyła też Pani informację cenną z powodów osobistych…

– Tak. Mogłam uzyskać potwierdzenie dla powtarzanej w rodzinie od lat pogłoski, jakoby w domu moich dziadków w Radoczy mieściła się kiedyś szkoła… I rzeczywiście moja prababcia Łucja Pytlowska w 1925 r. wynajmowała pomieszczenie na cele szkolne.

– Myślała Pani o tym, żeby stworzyć np. blog lub profil na Facebooku, gdzie można byłoby się dzielić choćby krótkimi informacjami na temat Radoczy i wchodzić w interakcję z odbiorcami? Może łatwiej byłoby pozyskać informacje?

– Rzeczywiście taka myśl się pojawiła i nawet mi mocno zaczęła towarzyszyć. Nie wiem jednak czy sama podołałabym temu wyzwaniu. Z pewnością gdybym mogła pozyskać jakiegoś sojusznika do takich działań, byłoby dużo łatwiej. Może po przeczytaniu tego wywiadu ktoś o zacięciu historycznym zechce się włączyć w takie działania. Jeśli tak, to proszę o kontakt.

– Książka o szkole podstawowej w Radoczy to nie debiut. Jest Pani autorką książki „Problematyka żydowska na łamach prasy akademickiej w okresie międzywojennym". Tematyka żydowska jest Pani bardzo bliska. Od jak dawna ten temat jest ważny, z czego wyniknęły zainteresowania?

– W czasie studiów trafiłam na zajęcia z Historii Żydów polskich, wtedy zetknęłam się po raz pierwszy z pojęciami takimi jak haskala, chasydzi, itp. W edukacji szkolnej w PRL – u i początkach III RP takie wątki w ogóle się nie pojawiały, więc była to dla mnie zupełna terra incognita. Tematyce historii Żydów w II RP poświęciłam pracę magisterską, a potem także doktorską, a książka o podanym wyżej tytule, to nieco zmodyfikowany doktorat. Te zainteresowania towarzyszyły mi dalej. W 2000 roku zostałam absolwentką pierwszego rocznika studiów podyplomowych „Nazizm – Holocaust – Totalitaryzm" uruchomionych na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie, a odbywających się w szczególnym miejscu, bo na terenie Państwowego Muzeum w Oświęcimiu. Dzięki temu mogłam też w 2006 roku wziąć udział w wyjeździe studyjnym dla nauczycieli do Izraela. Prawie trzytygodniowy pobyt tam obejmował zajęcia i wykłady w Instytucie Yad Vashem w Jerozolimie, ale też i zwiedzanie miejsc związanych z chrześcijaństwem (Kana Galilejska, Nazaret, Betlejem). Była to niewątpliwie podróż życia.

– Czy w pracy zawodowej starała się Pani zainteresować uczniów tą tematyką w sposób szczególny?

– Tak, zależało mi na tym, żeby ich uwrażliwić. Zapewne to potwierdzą. Przez 15 lat organizowałam coroczne wyjazdy dla gimnazjalistów do Muzeum w Oświęcimiu, później także do Muzeum Polin w Warszawie. Razem z panią Katarzyną Wójcik – polonistką z gimnazjum, napisałyśmy projekt edukacyjny „Wolni z wolnymi, równi z równymi, czyli fenomen polskiej tolerancji", dzięki któremu uczniowie klas II gimnazjum z rocznika 1993 wzięli udział niewielkim nakładem kosztów w trzydniowej wycieczce, można powiedzieć wyprawie, do miejsc naznaczonych obecnością mniejszości narodowych, religijnych czy etnicznych. Odwiedziliśmy krakowski Kazimierz, Muzeum Romów w Tarnowie, przygraniczną Włodawę – pełną śladów żydowskiej obecności i wreszcie Podlasie, gdzie szukaliśmy wpływów prawosławia. Wspomnę jeszcze o projekcie porządkowania wadowickiego kirkutu, który także realizowałam z jedną z grup z gimnazjum.

Udało mi się nawiązać kontakt z córką Stanisława – Izabelą Gostkowską – Gates. Mieszka obecnie w Pretorii w RPA i jest uznaną autorką książek psychologicznych. Jej marzeniem jest odwiedzić Tomice, które jej ojciec do końca swoich dni wspominał.

– Czy jest jeszcze jakiś temat szczególnie bliski, którego nie ujęła Pani w dotychczasowych publikacjach, a warty jest opracowania?

– Na pewno warto byłoby podjąć temat oświaty – tym razem na terenie Tomic. Mam tu na myśli zarówno szkołę podstawową i jej poprzedniczki oraz gimnazjum – szczególnie mi bliskie, którego historia to już rozdział zamknięty. Fascynują mnie też dzieje rodziny Gostkowskich, którzy od II poł. XIX w. weszli w posiadanie Tomic. Aleksander Gostkowski senior – powstaniec styczniowy – to przecież twórca modelowego gospodarstwa rybackiego. Niemniej ciekawe są dzieje Aleksandra juniora, a zwłaszcza Stanisława Gostkowskiego, dr ichtiologii o zacięciu publicystyczno – literackim, którego wojenne i powojenne losy to niemal materiał na film. Przebywał w oflagu, wziął udział w delegacji oficerów polskich, którzy wybrani przez Niemców w 1943 r. udali się na miejsce zbrodni w Katyniu. Swoją relację na ten temat Gostkowski opublikował w paryskiej „Kulturze". Udało mi nawiązać kontakt z córką Stanisława – Izabelą Gostkowską – Gates. Mieszka obecnie w Pretorii w RPA i jest uznaną autorką książek psychologicznych. Jej marzeniem jest odwiedzić Tomice, które jej ojciec do końca swoich dni wspominał. Wydaje mi się, że byłaby to wspaniała inicjatywa móc gościć u nas w gminie potomków barona Gostkowskiego.

– Czy Radocza również może doczekać się kolejnej publikacji?

– Marzy mi się album będący historią Radoczy, widzianą przez pryzmat dawnych fotografii. Niedoścignionym wzorem takiego wydawnictwa z naszego terenu jest praca „Witanowice na starej fotografii" autorstwa pana Ryszarda Góralczyka. Przy tej okazji muszę stwierdzić, że bardzo podziwiam zapał twórczy mieszkańców Witanowic i Lgoty, gotowość do dzielenia się historią swoich rodzin, fotografiami.

– Pisanie książek historycznych to „mrówcza" praca. Jest to dla Pani przyjemna odskocznia od pracy zawodowej?

– Nie przesadzajmy z tym „pisaniem książek" – jedna z nich to moja praca doktorska, a druga jeszcze się nie ukazała, więc nie jest to oszałamiający dorobek (*śmiech*). Tworzenie prac historycznych jest fascynujące, ponieważ pozwala z drobnych informacji, faktów, które samoistnie nie miałyby pewnie większego znaczenia, tworzyć szeroki obraz pewnego wycinka dziejów. Czy zabiera wolny czas? Myślę, że jest doskonałą formą spędzania czasu wolnego.

– Ma Pani kontakt ze swoimi byłymi uczniami? Wielu z nich dzięki Pani zainteresowało się historią i zdobywało laury w konkursach historycznych.

– Wszystkich swoich uczniów i wychowanków mam w pamięci i na ogół poznaję, nawet gdy chodzą w maseczkach (*śmiech*). Niektórzy z nich się dziwią, że pamiętam imię, ale to jest oczywiste. Nauczyciele mają bardzo dobrą pamięć (*śmiech*). Szczególnie wspominam tych uczniów, z którymi miałam kontakt w ramach Koła Historyczno – Filmowego, wycieczek edukacyjnych, projektów czy liczne grono młodych historyków, których przygotowywałam do konkursów i olimpiad. W tym miejscu chciałabym wymienić te osoby, które na etapie gimnazjalnym odnosiły sukcesy w dziedzinie historii, a współpraca z nimi była dla mnie wielką przyjemnością. Byli to Janusz Sławek, Kasia Brusik, Michał Ściera, Emil Miś, Dominika Tabak, Zuzanna Opyrchał, Michał Gutkowski, Natalia Orkisz, Kamila Brusik, Michał Góra, Weronika Tyrybon, Martyna Śliwa, Ewelina Wielińska, Kamila Książek czy Julka Rączka.

– Jakie, poza historią, są Pani zainteresowania?

– Literatura, podróże i film – zestaw chyba dość typowy. Literatura bardzo różna – od historycznej począwszy, poprzez beletrystykę z naciskiem na kryminały i thrillery. Od lat korzystam z Biblioteki w Tomicach, która jest doskonale zaopatrzona we wszelkie nowości. Jeśli chodzi o film to bliskie jest mi poczucie humoru Woody Allena, jak i atmosfera „kina moralnego niepokoju", a ostatnio także popularne netflixowe seriale, tak więc też duży rozrzut. Co do podróży, to najbardziej fascynują mnie miejsca z historycznym klimatem, raczej nie plaże i palmy (*śmiech*). Zwiedziłam już Litwę, byłam kilka razy na Ukrainie i bardzo marzy mi się wyjazd na Białoruś – do Grodna, Brześcia, Nieświeża.

Rozmawiał:
Paweł Kręcioch

Agnieszka Graboń jest historykiem, uznanym i cenionym pedagogiem. Jej uczniowie sięgali po laury wielu prestiżowych konkursów i olimpiad. Ma na swoim koncie dwie publikacje o odmiennej tematyce i pomysł na dwie następne książki. Zamiłowanie do historii narodziło się i wzrastało zarówno dzięki inspirującym nauczycielom, jaki i poprzez wręcz namacalne obcowanie z czasem minionym. Nasza rozmówczyni – rodowita radoczanka – wiele czasu spędzała u dziadków, chłonąc każdą informację i wspomnienie. Jak się okazało, część pomieszczeń domu w którym mieszkali, była przed stu laty wykorzystywana jako sale szkolne.

„Moja wizytówka": Agnieszka Wielińska

Pasja i ciekawość świata

Agnieszka Wielińska. Witanowiczanka. Z wykształcenia filololog-rusycysta, z zamiłowania fotograf i podróżnik. Prowadzi prelekcje i blog. Jej zdjęcia były wyróżniane w National Geographic Russia.

– Odkąd pamiętam, byłam ciekawa świata. Lubiłam podglądać przyrodę, chodziłam do lasu, jeździliśmy na wycieczki. Dodatkowo całe dnie spędzałam na czytaniu książek i rysowaniu. Gdy miałam 16 lat, po raz pierwszy w moje ręce trafił aparat – mały kompaktowy Canon i tak zaczęła się moja przygoda z fotografią. Dziś łączę wszystkie te pasje: fotografię, góry, podróże i literaturę. Literaturę nie tylko pochłaniam jako czytelnik, ale również tworzę, pisząc blog.

– „Zapalnikiem" do podróżowania był wyjazd na Erasmusa do Estonii. Nie miałam jeszcze 21 lat, byłam na III roku studiów i uważam, że podjęłam jedną z lepszych decyzji w swoim życiu. Podróżowanie nie jest ani trudne, ani niebezpieczne, nie musi też być kosztowne.

– Nie potrafię zbyt długo usiedzieć w jednym miejscu. Ostatnie dwa lata spędziłam w Gruzji, górach Kaukazu, pracując jako przewodnik i lider wypraw. W zeszłym roku wróciłam do Małej Ojczyzny u stóp Babiej Góry. W centrum swoich fotografii stawiam na pejzaż. Kocham poranne światło, rosę i tajemnicze mgły. Dodatkowo jestem wielbicielem lokalnej przyrody, a moimi ulubionymi modelami są sarny. Prowadzę profil na facebooku, gdzie dodaję zdjęcia: Aga w Krainie Czarów https://www.facebook.com/agawielinska oraz piszę blog, gdzie notuję wrażenia ze swoich dzikich wojaży: https://agawielinska.wordpress.com/

– Dużą satysfakcję sprawia mi, gdy ktoś docenia to, co robię. Miłe słowa odnośnie moich zdjęć i żywe reakcje ludzi są dla mnie bardzo cenne. Dzięki nim wierzę w to, że dźwiganie aparatu i zapasowego obiektywu w góry czy w jakiejkolwiek podróży ma sens.

– Śmiem twierdzić, że moje hobby to całe życie. Łączę przecież pasje. Dodatkowo fascynuje mnie wszystko to, co na wschód od Polski – w końcu studiowałam rosyjski z zamiłowania. Literatura i kultura rosyjska nie mają sobie równych.

– W Gruzji bardzo dobrze poznałam realia kaukaskiego świata. Trzy razy zdobyłam szczyt Kazbeku, a cztery razy szczyt Elbrusa, stając na wysokości 5642m n.p.m., co dawało mi niesamowite wrażenia i adrenalinę.

– Kiedy nie jadę w góry lub inną podróż i nie czytam książki, z zapałem oddaję się pracy w ogrodzie. Pomagam mamie i sprawia mi to niesamowitą przyjemność.

– Moim marzeniem jest wydanie swojej własnej książki. Tytuł już mam – podobnie jak mój blog – „Pamiętnik z dzikich wojaży". Poza tym chciałabym odbyć podróż Koleją Transsyberyjską z Moskwy do Władywostoku. Marzę zobaczyć Pamir i przejść trekking w Himalajach.

– Spotkało mnie sporo zabawnych sytuacji. Krzaczek marihuany w bazie pod Kazbekiem (3650 m n.p.m.) nazwano moim imieniem. Gruzinom spodobało się brzmienie imienia Agnieszka. Jechałam stopem – piaskarką – poprzez gruziński koniec świata.

– Największą do tej pory radość przyniosły mi prelekcje w Wadowickim Centrum Kultury i Ośrodku Kultury Gminy Tomice. W pamięci zostają żywe reakcje słuchaczy, pierwsze miejsce w międzynarodowym konkursie „Mieszkam w Beskidach", dwukrotne uznanie mojej fotografii „zdjęciem dnia" na National Geographic Russia i każde wyróżnienie, jakie mnie spotyka. **(pk)**

Wakacyjny Ogródek Zabaw

Ośrodek Kultury Gminy Tomice przygotował na placu przylegającym do budynku Wakacyjny Ogródek Zabaw, który będzie funkcjonował w lipcu i sierpniu, od poniedziałku do piątku, w godzinach 16.00-20.00.

Teren wokół OKGT zmienił się podczas przygotowań do wakacji. Na bruku wymalowano okazałą szachownicę, a także plac do gry w klasy.

Dzieci będą mogły korzystać dowolnie także z innych atrakcji (piłkarzyki, dart, kręgle, mega klocki, karaoke, zumba, hula hop), wdrażając w życie również własne pomysły, o ile nie naruszą regulaminu korzystania z Ogródka. Rodzice odpoczną na nowo powstałych ekologicznych ławkach z palet oraz hamakach i leżakach.

W godzinach funkcjonowania na placu obecny będzie instruktor-animator, koordynujący działania. Dodatkowo w każdy wtorek w Ogródku odbywać się będą wielokulturowe spotkania dla dzieci. Uczestnicy poszerzą swoją wiedzę na temat wielu krajów.

Rodzinne Pikniki Rybne w Lgocie i Woźnikach

Dobra zabawa wygrała ze złą aurą

Aura nie pozwoliła zorganizować Rodzinnych Pikników Rybnych w plenerze, ale pracownicy Ośrodka Kultury Gminy Tomice nie przejęli się jej kaprysami i przygotowali weekendowe imprezy w salach OSP Lgota i Woźniki. Zarówno w Lgocie (29 maja), jak i Woźnikach (30 maja) pojawiło się wiele dzieci spragnionych dobrej zabawy.

Program oferował wiele atrakcji. Spotkania rozpoczynały widowiska muzyczne „Jak z bajki", będące podróżą po bajkowych piosenkach zaśpiewanych przez Małgorzatę Szybisty i Cecylię Wyrobę. Zadaniem dzieci było odgadywanie tytułów piosenek, z czym nie miały większych problemów. Kolejna zabawa „Rybna zgaduj zgadula" również cieszyła się sporym zainteresowaniem. Nie dość, że najmłodsi mogli udzielać odpowiedzi, to dodatkowo zdobywali wiedzę na temat ryb, choćby królewskiego karpia zatorskiego. Podczas wodnych eksperymentów uczyli się tworzyć fontannę czy barwić wodę w kolory tęczy. W rodzinnych animacjach uczestniczyli wspólnie rodzice z dziećmi. W czasie trwania zabaw uczestnicy otrzymywali, zgodnie ze swoimi upodobaniami, balonowe zwierzę.

Kolejnym punktem bogatego programu był spektakl „Raz rybki w morzu brały ślub". Pełnił role moralitetu, uświadamiał o potrzebie szanowania wody i dbałości o środowisko.

Ważną rolę edukacyjną pełniło też stoisko ekodoradcy, działające w ramach EU Green 2021 pod hasłem „Zero zanieczyszczeń powietrza".

Pikniki zakończył występ muzyczny „Ale to już było", podczas którego Małgorzata Szybisty zaprezentowała znane i lubiane piosenki z lat 70-tych i 80-tych. Na finał wszyscy uczestnicy, zarówno w Lgocie, jaki i Woźnikach, otrzymali rybne pakiety degustacyjne.

Imprezy organizowane w ramach operacji „Rodzinne pikniki rybne – czyli organizacja wydarzeń promujących dziedzictwo kulturowe Doliny Karpia" współfinansowanej ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze".

DEKLARACJE

GUNB

CENTRALNA EWIDENCJA EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW

INFORMATOR DLA WŁAŚCICIELI I ZARZĄDCÓW BUDYNKÓW

TERMIN ROZPOCZĘCIA SKŁADANIA DEKLARACJI

Od 1 lipca każdy obywatel lub zarządca budynku będzie zobowiązany złożyć deklarację do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków. Dla budynków, które już istnieją właściciel lub zarządca będzie miał 12 miesięcy. Dla nowo powstałych budynków termin ten będzie wynosił 14 dni.

WAŻNA DATA

1 LIPCA 2021

Fundusze Europejskie Polska Cyfrowa | Rzeczpospolita Polska | Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

10 porad spisowych dla seniorów

1. **Jeśli nie możesz spisać się samodzielnie** przez Internet, **zadzwoń na Infolinię spisową 22 279 99 99** i wybierz bezpieczny spis przez telefon.
2. Chcąc skorzystać ze **stanowiska do samospisu w gminie**, pamiętaj o pandemii i aktualnych obostrzeniach. Zadzwoń i sprawdź, na jakich zasadach działa punkt spisowy.
3. Podczas wypełniania **formularza na stronie spis.gov.pl**, uważnie i bez pośpiechu czytaj pytania i odpowiedzi.
4. **Sprawdź** zaznaczone odpowiedzi i wpisane informacje, zanim przejdziesz na kolejną stronę formularza.
5. Zastanów się, czy na pewno spisałeś **współmieszkańców** – zwłaszcza dzieci i osoby przebywające za granicą, ale nadal zameldowane pod Twoim adresem.
6. Osoby pełnoletnie, których nie spisałeś **będą mogły zrobić to same**. Poinformuj je o tym.
7. Jeśli zostałeś spisany przez współmieszkańca (małżonka), nie musisz logować się już do aplikacji spisowej – **Twoje dane są już w systemie**.
8. Pamiętaj! Jeśli na końcu spisu potwierdzisz poprawność przekazanych danych, **po zamknięciu aplikacji nie masz możliwości ich poprawienia**.
9. Jeśli wśród Twoich bliskich, sąsiadów, znajomych są osoby starsze, które nie posiadają komputera, **pomóż im** bezpiecznie zrealizować obowiązek spisowy.
10. Jeśli spisałeś się przez Internet (w domu lub punkcie spisowym) albo poprzez Infolinię spisową, **zrealizowałeś tym samym swój obowiązek udziału w spisie i nikt nie ma prawa do Ciebie zadzwonić w tej sprawie**.

Spis trwa do 30 września!

Liczymy się **DLA POLSKI!**

GUS | NSP 2021

eko MAŁOPOLSKA

Program Czyste Powietrze

Cel programu:

Poprawa jakości powietrza w Polsce poprzez wymianę starych kotłów na węgiel i drewno oraz ocieplenie domów jednorodzinnych.

Dla kogo? Dla właścicieli lub współwłaścicieli budynków jednorodzinnych lub wydzielonych w nich lokali mieszkalnych.

Skorzystaj z dotacji już teraz!
Zobacz na co możesz uzyskać dofinansowanie:

- ✓ Wymiana starych kotłów na węgiel i drewno na nowoczesne urządzenia grzewcze,
- ✓ Instalacja centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej,
- ✓ Wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła,
- ✓ Mikroinstalacja fotowoltaiczna,
- ✓ Ocieplenie budynku oraz wymiana okien, drzwi, bram garażowych.
- ✓ Audyt energetyczny, dokumentacja projektowa.

Wysokość dofinansowania
Podstawowy poziom dofinansowania:

Dochód roczny – **do 100 tys. zł**

Nawet **do 30 000** przy inwestycji obejmującej instalację pompę ciepła i mikroinstalację fotowoltaiczną.

Podwyższony poziom dofinansowania:

Miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego **do 1400 zł** w gospodarstwie wieloosobowym **do 1960 zł** w gospodarstwie jednoosobowym

Nawet 37 000 gdy inwestycja obejmuje mikroinstalację fotowoltaiczną

Sprawdź informację na **www.czystepowietrze.gov.pl**
Zadzwoń: **12 422 94 90** wew. **2**
Nr infolinii **Programu Czyste Powietrze: 22 340 40 80**

eko MAŁOPOLSKA

Uchwała antysmogowa dla Małopolski

Uchwała antysmogowa nakłada obowiązek wymiany starych kotłów na węgiel i drewno **do końca 2022 roku***

Nie czekaj do ostatniej chwili! Już teraz wymień swój kocioł!
Masz czas tylko do końca 2022 roku*

Obowiązek wymiany kotłów spełniających podstawowe wymagania emisyjne (klasa 3 lub 4) **do końca 2026 roku**

*dotyczy wszystkich kotłów poniżej 3 klasy

Wprowadza obowiązki dla właścicieli kominków

Od 1 stycznia 2023 roku kominki muszą posiadać sprawność cieplną na poziomie minimum 80% bądź spełniać wymagania ekoprojektu (np. poprzez wyposażenie w elektrofiltr)

Wprowadza wymagania dla jakości paliw

Od 1 lipca 2017 roku wprowadza zakaz stosowania mułów i flotów węglowych oraz zakaz spalania drewna i biomasy o wilgotności powyżej 20%

! Od 27 października 2020 r. obowiązuje nowy Program ochrony powietrza dla Małopolski. Zgodnie z nim:

- ✓ **od stycznia 2021 w każdej gminie będzie funkcjonował punkt obsługi Programu Czyste Powietrze**
- ✓ **od września 2021 roku w każdej gminie będzie zatrudniony ekodoradca, który będzie wspierał mieszkańców w procesie wymiany kotłów**
- ✓ **finansowanie urządzeń na paliwa stałe bedzie ograniczone od 1 stycznia 2021 roku***
- ✓ **kontrole dotyczące spalania odpadów i nieprzestrzegania przepisów uchwały antysmogowej będą przeprowadzane w ciągu 12 godzin od zgłoszenia**
- ✓ **w dni z wysokim poziomem zanieczyszczenia powietrza, użytkowanie kominków (jako drugiego źródła ogrzewania) będzie zabronione**

*brak dofinansowania do kotłów węglowych

Więcej informacji na stronie **powietrze.malopolska.pl**

WAKACJE 2021

z Ośrodkiem Kultury Gminy Tomice i Bibliotekami

WIECZORYNKI TEATRALNE DLA DZIECI – godzina rozpoczęcia spektaklu 18:00

LETNIE KINA PLENEROWE - godzina rozpoczęcia kina 21:00

2.07 ZYGODOWICE 3.07 WITANOWICE 16.07 RADOCZA 17.07 WOŹNIKI 13.08 LGOTA 14.08 TOMICE

LETNIE KONCERTY - skwer przy Ośrodku Kultury

25.06 - Małgorzata Szybisty 23.07 - Karolina Żak-Orzechowska,Dawid Wilk 20.08 - Cecylia Wyroba

OTWARTY OGRÓDEK ZABAW - plac przy Ośrodku Kultury

BIBLIOTECZNA AKCJA - Pokaż nam swoje wakacje

BIBLIOTECZNE KOŁO FORTUNY

Letni konkurs „POZNAJ GMINĘ TOMICE"

XX TURNIEJ PIŁKARSKIE WAKACJE w Radoczy, 6-7.08

ZAJĘCIA * WARSZTATY * WYCIECZKI * DLA DZIECI I DOROSŁYCH

CZERWIEC; 28.06 - kolorowe witraże /Tomice,Woźniki,Witanowice/ 30.06 – wakacyjna Zgaduj Zgadula /Radocza i Tomice/

LIPIEC ; 5.07 - robotyka i warsztaty konstruktora /Tomice/ 7.07 – rodzinna wycieczka Lokalną Koleją Drezynową – Regulice 9.07 – spartakiada sportowa /Tomice i Woźniki/ 11.07 - V Turniej o Puchar Wójta dla gminnych LKS - ów 12.07 – Kamyczkowe magnesy /Woźniki/ 13.07 – "pajączkowy" zawrót głowy /Tomice/ 14.07 – Kamyczkowe magnesy /Witanowice/ 15.07- Turniej Koszykówki wraz z konkurencjami koszykarskimi /Tomice/ 15.07 - Kamyczkowe magnesy /Tomice/ 20.07 – Wycieczka na Leskowiec 21.07 – Zumba Kids *Zumba dla dorosłych /Tomice/ 23.07- Stwórzmy wspólnie własną plażę /Tomice/ 26.07 – Bądź EKO – ekologiczne okładki na książki /Woźniki/ 27.07 – Sportowe gry i zabawy /Tomice/ 28.07 – Bądź EKO /Witanowice/ 29.07 - Zumba Kids *Zumba dla dorosłych /Radocza/

SIERPIEŃ ; 3.08 – Biblioteczny Wieczór Filmowy /Tomice/ 4.08 – Piłkarska środa /Witanowice/ 5.08 - Zumba Kids *Zumba dla dorosłych /Tomice/ 8.08 – Plenerowe Mistrzostwa Gminy Tomice w Piłce Siatkowej dla dorosłych /Tomice/ 9.08 – Rodzinna przejażdżka rowerowa (Tomice-Wadowice-Jaroszowice) 10.08 – warsztaty rękodzielnicze string art (sznurkowe obrazy) /Zygodowice, Tomice, Lgota/ 11.08 – wycieczka do Bacówki w Marcówce 12.08 - Zumba Kids *Zumba dla dorosłych /Radocza/ 12:08 – Bajkowy teatrzyk – warsztaty plastyczne /Tomice/ 18.08 – Piknik Rowerowy /Tomice/ 24.08 Rejs statkiem po Jeziorze Mucharskim 31.08 – podsumowanie akcji Pokaż nam swoje wakacje.

Szczegółowy program Wakacji z Ośrodkiem Kultury Gminy Tomice i Bibliotekami znajduje się na stronie www.kultura.tomice.pl . Zapraszamy do zapisów: tel. 33 873 17 49 531 900 292

www.kultura.tomice.pl kultura@tomice.pl

Biblioteka Publiczna w Tomicach